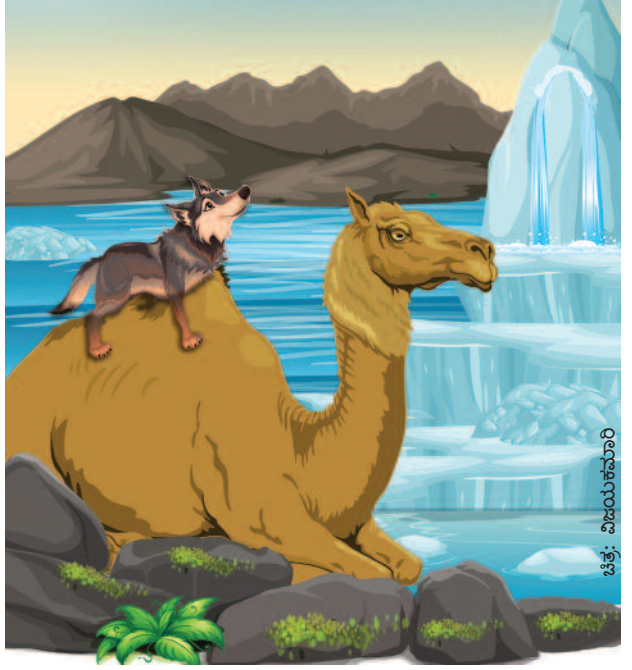

'ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಇದನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿದರೆ ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈಗಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು' ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೀಡಿದನು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯಯಾರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ವಿದರ್ಭ ದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರ ವಿದ್ಯಾಧರನಿಗೆ ತಾನು ಸ್ವಯಂವರದ ಸಂಬಂಧಮಾಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಬಂದಿರುವ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಇವನು ತನಗೆ ತಕ್ಕವ ಎಂದು ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಸ್ವಯಂವರದ ದಿನ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮದೊಂದು ಷರತ್ತಿದೆ ನಾನು ವರಿಸಿದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಮನೆ ಅಳಿಯನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ನಾನೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕುವೆನು ಎಂದಳು. ವಿದ್ಯಾಧರ ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ 'ಸರಿ' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ. ಈ ಸೊಕ್ಕನ್ನು ಮುರಿಯದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ.

ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಧರನ ವಿವಾಹವನ್ನು ಅದ್ಧೂರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಚಂದ್ರಸೇನ ತನ್ನ ರಾಣಿಯ ಜೊತೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ತರಳಿದನು. ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಕನ್ನಡಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಪರವಶಲಾಗಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತಳಾದಳು. ಭೃಂಗ ದೇಶದ ರಾಜ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿ ತಾನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾವ ತಯಾರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಧರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಮಾನ ಉಳಿಸಿದ. ಕನ್ನಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಕನ್ನಡಿ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಹುಚ್ಚಿಯಂತಾದಳು. ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವಂತೆ ಭಟರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತಳು. ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದಳು. ವಿದ್ಯಾಧರ ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕನ್ನಡಿಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸ ತೊಡಗಿದಳು.

ವಿದ್ಯಾಧರನ ಖಾಸಗಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿ ಗೂಢಾಚಾರರಿಂದ ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಕೋಪದಿಂದ ಭುಸುಗುಟ್ಟಿದ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ಗಂಡನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ಅಪರಾಧಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತಳು.

'ಮಹಾರಾಣಿ, ತಾವು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆದರೆ ಯಕೃತ್ತಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಸೊರಗಿದಿರಿ. ಸ್ವತಃ ತಾವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ಈ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತಿರಿ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡಿ. ಯಾವ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೂ ಅದು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲು ಯಾವುದೇ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವಾಗಿ ಕೇಳಿದರಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಎಡವುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಗಣ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಹಂ ಇತ್ತು ನಿಮಗೆ. ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ನಿಮಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತೇ ವಿನಹ ಈ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲೆಂದೇ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟೆ. ಆದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ.' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತ. ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆಯ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿತು. ಅವಳು ಗಂಡನ ಬಳಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇದ್ದಳು.

ನರಿಯ ಬಡಾಯಿ!

■ ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ಮನ್ಸೂರಿ

ಮಕ್ಕಳೇ, ನಿಮಗೆ ಒಂಟಿ ಮತ್ತು ನರಿಯ ಕತೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ? ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕಬ್ಬನ್ನು ತಿಂದು ನರಿ ಕೂಗು ಹಾಕಿದ್ದು; ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಂಡು ಒಂಟಿ ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಯ ಯಜಮಾನನಿಂದ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಆದ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂಟಿ ನರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲ ಬಹಳ ದೂರ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡಿಯೇ ಬಂತು.

ಒಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಒಂಟಿ ನದಿಯೊಂದರ ಬಳಿ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಎಲ್ಲಿದಲೋ ಕೂಗೊಂದು ಕೇಳಿ ಬಂತು: 'ಅಯ್ಯೋ, ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಉಳಿಸಿ. ಯಾರಾದರೂ ಬನ್ನಿ.' ಆ ಕಡೆ ಒಂಟಿ ಹೊರಳಿ ನೋಡಿತು. ಅರೆ, ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯ ನರಿಯಣ್ಣ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತ, ಮುಳುಗುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತ ಒಂಟಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ, ಅಯ್ಯೋ, ಒಂಟಿಯಣ್ಣ ಕೈ ಮುಗಿತೇನಿ. ಹಿಂದಿನದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ನನ್ನ ದಯವಿಟ್ಟು ಪಾರುಮಾಡು. ನಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕೂಗಿ ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂಟಿ ಇದೇ ತಕ್ಕ ಸಮಯವೆಂದು ನದಿ ದಾಟಿಸಲು ಒಪ್ಪಿತು. ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮತ್ತೆ ನರಿಯನ್ನು ಡುಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಟಿತು. ಡುಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೊಡನೆ ನರಿ ಬಡಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಈಗ ಅಪ್ರತಿಮ ಈಜುಗಾರ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಕಾಂಪೀಟಿಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೈ ಕಾಲು ಸೋತು ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಂಥ ಪ್ರವಾಹ ಆದ್ದೇನು ಕೇರ್ ಮಾಡೋನಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಹಾಕುತ್ತ ಹೇಳತೊಡಗಿತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಜೋರಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಾಡಿ ಡುಬ್ಬದಲ್ಲಿದ್ದ ನರಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸದೇ ಒಂಟಿ ಈಜುತ್ತ, ತೇಲುತ್ತ ಹೋಗಿ ಯಾವುದೋ ದ್ವೀಪ ಸೇರಿತು. ನದಿಯು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಿದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ದ್ವೀಪ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ದ್ವೀಪದ ಪರಿಚಯ ಒಂಟಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು.

ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಳಿದೊಡನೆ ಒಂಟಿ ನರಿಯನ್ನು ಈ ದ್ವೀಪದ ಪರಿಚಯ ನಿನಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅಯ್ಯೋ, ಇರದೇನು? ನಾನು ಈ ದ್ವೀಪದ ಮಹಾರಾಜ. ನನ್ನ ಅರಮನೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದಿತು. ಒಂಟಿಗೂ ಇಷ್ಟೇ ಬೇಕಿತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಹಾರಾಜರೇ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತ ನರಿಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಕಾಯದೇ, ಈಜಿ ನದಿ ದಾಟಿ ಬಂತು. ತಾನು ಬಡಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಹಾಳಾದೆ ಎಂದು ನರಿ ಮರುಗುತ್ತ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ತಿರುಗತೊಡಗಿತು. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಆ ದ್ವೀಪದ ಕಡೆ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನರಿ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!